Krabbe af Svaneby nr 46

Adliga ätten Krabbe af Svaneby nr 46 †

Gammal frälsesläkt, introducerad 1625. Sannolikt utdöd i början av 1700-talet.

Riddarhusgenealogien för denna ätt uppställer de äldsta släktleden sålunda: **Anders Krabbe till Ek**, väpnare, levde 1470. Son: **Bengt, till Ek**, väpnare, levde 1510. Son: **Bengt, till Ek**, fogde i Södermanland, slottsloven på Stockholms slott 1542. Son: **Anders, till Ekeby**. Denna släktledning är med all säkerhet uppkonstruerad. Enligt en släktredogörelse från slutet av 1500-talet, tryckt i Personh. tidskrift för år 1901, sid. 132–142 (K. H. Karlsson, Knut Håkansson Hands och hans hustru Märta Arvidsdotter Drakes släkt) skall **Gunnar Gylta** till Påtorp, som levde i början av 1400-talet, haft en dotter **Gunnild**, som bodde i Halland på en gård vid namn Kärra och var gift med Bengt Krabbe, med vilken hon hade tre barn, **Bengt**, **Christina** och **Märta**. Sannolikt var den Bengt Krabbe, som var väpnare och bodde Kullagård) identisk med någon av de förenämnda. Han nämnes i ett brev av 1477-01-23 tillsammans med väpnarne **Björn Krabbe** i Odensala och **Esbern Krabbe** (Sb IV sid 45.). Huruvida den Bengt Krabbe, som 1540 blev fogde i Södertörn och 1542-09-07 insattes i slottsloven på Stockholms slott (G I r.), hör till samma släkt, torde däremot vara osäkert. Av **Bengt Krabbes** och **Gunnild Gyltas** i nämnda släktredogörelse upptagna döttrar uppgives **Christina** varit gift med **Tord Björnsson (Store**) till Torestorp – vilken, enligt riddarhusgenealogien var gift med den där upptagna äldre Anders Krabbes dotter Anna – och **Märta** gift med en **Anders Bengtsson**. Makarna Märta och Anders Bengtsson uppgivas varit bosatta i Kärra vid Älvsborg och haft en dotter **Gunnild**, som var gift med **Torbjörn Arvidsson** »och the hade en son som hette **Anders Krabbe**». Denne Anders Krabbe, som tydligen upptagit släktnamnet efter mormodern, synes vara identisk med den på riddarhusgenealogien upptagna yngre Anders Krabbe, vilken således får anses som släktens med säkerhet kände äldste stamfader. Okänt är, huruvida han på fädernet tillhörde frälset eller genom att göra rusttjänst för gods, som han erhållit genom sitt gifte, själv förvärvat frälse. – På grund av okunnighet om att ätten då var utdöd, representerades den vid riksdagarna på 1740- och 1750-talen av medlemmar av den sedermera adliga ätten Krabbe, till dess riddarhusdeputationen vid 1756 års riksdag igångsatte en undersökning av saken.

TAB 1

Torbjörn Arvidsson. Gift med **Gunnild Andersdotter**, dotter av **Anders Bengtsson** och **Märta Bengtsdotter Krabbe**.

? Barn:

Anders Krabbe. Fogde i Marks härad i Älvsborgs län (G I r.) 1539-05-19 med instruktion 1539-06-18. Häradshövding i Ås härad i Älvsborgs län till 1548 (G I r.). Inlevererade lagmansfodringen från Valle härad 1547 (Al.). Tillbytte sig (G I r.) av konung Gustaf 1552-06-28 Ek i Eks socken, Skaraborgs län (G I r.) mot Istrum i Istrums socken, Skaraborgs län, som han erhållit genom sitt gifte. Levde ännu 1568. (Fs.) Gift med **Barbro Knutsdotter**, dotter av häradshövdingen **Knut Svensson (Lilliehöök af Gälared och Kolbäck**).

Barn:

Bengt. Jägmästare. Död 1629. Se Tab. 2.

Knut. Hövidsman. Död 1594. Se Tab. 6.

Per. Ryttare vid östgötafanan. Mördad av Per Joensson i Reval under kriget i Livland. Gift med Ingeborg, som levde änka 1580.

Anders. Var i hertig Carls tjänst 1586 (Hra.). Levde 1588.

Märta. Gift med ryttmästaren **Carl Lake**, i hans 1:a gifte.

TAB 2

Bengt (son av Anders Krabbe, tab 1), till Sveneby (Sväneby), nu Svenneby i Svenneby socken, Skaraborgs län, vilket han tillbytte sig 1587-03-27 och bebyggde till sätesgård (Hs.). Erhöll 1587-03-08 av hertig Carl förläning på en äng i Äggby socken, Skaraborgs län (Sj.). Var 1595 jägmästare i Västergötland. död (At (Sch).) 1635-05-03 och begraven på Hjälstads kyrkogård utanför Mariestad . [En Bengt Krabbe död 1629 enligt gravsten i Elings kyrka, Skaraborgs län]. Gift med **Anna Eriksdotter**, död 1620 och begraven på Hjälstads kyrkogård utanför Mariestad (At (Sch).), dotter av **Erik Göstafsson (Roos af Hjelmsäter**) och **Märta Haraldsdotter (Soop**).

Barn:

Bengt. [En Bengt Krabbe död 1634 enligt gravsten i Elings kyrka].

Carin. Gift med **Björn Store**.

Kerstin. Gift med **Ivar Store**.

Erik, född 1582. Jägmästare. Död 1654. Se Tab. 3

Märta. Gift med **Lars Nilsson Kafle**, i hans 1:a gifte.

Gustaf. Överstelöjtnant. Se Tab. 5.

Lars, till Grimarp i Ljunga socken, Kronobergs län. Var 1630 vice lagman i Sunnerbo härad. Död ogift enligt von Stiernman, men från honom påstår sig adliga ätten Krabbe, härstamma.

Barbro, Död 1663-05-26 Oltorp. Gift med **Carl Abrahamsson Lillia**, sedan **Lilliestielke**, nr 120.

Brita, levde 1650, död ogift.

Anna, död ogift.

Margareta, död ogift 1670-05-20.

TAB 3

Erik (son av Bengt, tab 2), till Sveneby samt Kråk i Mölltorps socken, Skaraborgs län. Född 1582-05-08. Uppvaktande till konung Carl IX 1606. Kammarjunkare 1610. Erhöll 1610-06-05 jämte amiralen Hans Pedersson instruktion för en expedition sommaren 1610 från Älvsborg till Alten med två svenska krigsskepp. Ståthållare på Svartsjö och Ventholmen 1610-08-26. Fänrik vid Västgöta adel. Jägmästare i änkedrottning Christinas furstendöme 1613. Jägmästare över Värmland, Närke, Vessbo och Valla härader 1623-01-29. Jägmästare i Västergötland, Dal, Närke och Värmland samt över Halle- och Hunnebergs skogvaktare 1625-05-13. Introducerad 1625 på ättens vägnar under nr 46. Agent i Danmark 1628-03-04. Död 1654-08-13 och ligger jämte sin fru begraven på Hjälstads kyrkogård utanför Mariestad. Gravstenen sitter numera på vapenhusets södra vägg . Han erhöll för sig och sina arvingar flera frälsegods, av vilka han sålde några till guvernören Harald Stake. [Sj]. Gift med **Christina Ekeblad**, född 1587-11-19, död 1657 på Kråk, dotter av häradshövdingen **Johan Andersson (Ekeblad**) och **Anna Christoffersdotter (av Forstenasläkten, nr 2).**

Barn:

Johan. Assessor. Död 1680. Se Tab. 4.

Beata, levde 1685. Gift med ryttmästaren **Tore Jönsson**, adlad **Reuterberg**, död 1677.

Märta, död 1692. Gift med officeren **Carl Lake**, i hans 2:a gifte, född 1598, död 1656.

Anna, född 1617 (1614), död 1701-10-21 på Gälsebo i Mölltorps socken, Skaraborgs län. Gift 1661 på våren (J. Ekeblads brev.) med kaptenlöjtnanten **Ambjörn Bryntesson Krull**, född 1623, död 1683. Båda ligga begravna i Odensåkers kyrka, Skaraborgs län.

?**Elisabet**, född 1632, död 1717-03-12 Måsebo Gift 1:o efter 1663-11-13, men före 1664-06-10 med löjtnanten **Per Stråle af Sjöared**, född 1638, död 1698. Gift 2:o med **Bengt Lake**.

TAB 4

Johan (son av Erik, tab 3), till Svenneby. 'Var först officer och tjänade i polska, preussiska och tyska krigen, därunder han fick ett hugg i ena låret, varav han illa haltade'. Auskultant i Göta hovrätt 1645-07-31. Kallas sedan assessor. Död 1680-11-15 enligt gravsten i Gällstads kyrka (At (Sch).), är eventuellt begravd i grannkyrkan Sveneby. Gift med **Anna Lake,** levde änka 1696 (Hs.), dotter av majoren och vice landshövdingen **Anders Carlsson Lake**, och **Catharina Grijs**.

Barn:

Bengt, död ogift och med honom utgick ätten.

Catharina. Gift med ryttmästaren **Sven Hierta**, i hans 1:a gifte, född 1661, död 1737.

Christina, död 1735-07-12 Rådshuvud Gift med överstelöjtnanten **Sten Rutensköld**, död 1720.

TAB 5

Gustaf (son av Bengt, tab 2), till Stora Närsäter i Istrums socken och Maryd i Beatebergs socken, båda i Skaraborgs län samt Brandstorp och Krabbelund, båda i Hällestads socken, Uddetorp i Borgstena socken och Måssebo i Måssebo socken alla i Älvsborgs län. Var kapten vid Närkes och Värmlands regemente 1623 samt regementskvartermästare vid Närkes och Värmlands regemente 1626, men var från regementet avgången 1629. Major vid von Saltzburgs regemente 1645 (M.). Överstelöjtnant. Levde 1653-06-00 men var då sjuk (M.). Död före 1659. Gift 1:o efter 1625-01-09 men före 1628 (M.) med **Anna Carlsdotter**, död i början av 1645 (M.), dotter av hövidsmannen **Carl Bengtsson Lillia (Lilliestielke)** och **Anna Lennartsdotter** (av **Förstenaätten**, nr 2). Gift 2:o före 1648 med **Carin Soop** i hennes 2:a gifte (gift 1:o 1610 med **Matts Erlandsson Kafle**, död 1638), född 1590-08-10, död 1667-02-20, dotter av riksrådet och ståthållaren **Hans Åkesson (Soop**) och **Elin Eriksdotter (Kagg**).

Barn:

1. **Anna**, död kort före 1676-11-16. Gift före 1648-08-04 med sin systers svåger, överjägmästaren **Erik Hård af Segerstad**, i hans 1:a gifte, född 1621, död 1692.

1. **Margareta**, till Brandstorp, levde 1671. Gift efter 1648-08-04 med översten **Anders Björnsköld**, död 1687.

1. **Märta**, död 1699-02-00. Gift 1:o med kaptenen **Carl Hård af Segerstad**, död 1657. Gift 2:o 1674 med majoren **Göran Svärdsköld**, från vilken hon 1693 blev skild.

1. **Brita**, till Måryd, död i Måryd 1697-12-23. Gift omkring 1670 med assessorn **Christoffer Gyllengrip**, i hans 2:a gifte, död 1695.

TAB 6

Knut (son av Anders Krabbe, tab 1), till Ek i Eks socken, Skaraborgs län. Hövidsman för en fänika knektar i Sunnerbo, Östbo och Västbo härader 1593-05-14. Konfirmerad därpå 1594-03-12. Död 1594 och begraven i Eks kyrka, där hans och hans hustrus gravsten finnes (At (Sch).). Gift med **Carin Pedersdotter Svart**, död 1646, dotter av **Peder Svensson Svart** och **Anna Körning, (nr 67**).

Barn:

Kerstin, levde änka 1647. Gift 1604-10-21 i Stockholm med assessorn och krigsrådet **Andreas Engelbrektsson Bureus**, adlad **Bure**, född 1571, död 1646.

Barbro, levde 1639-08-25, men död 1639. Gift 1613 med kammarjunkaren **Anders Claesson (Ekeblad**), född 1581, död 1614.

Källor

Gustaf Elgenstierna, Den introducerade svenska adelns ättartavlor. 1925-36.